

Nas naši protivnici nepuste nigdje na mračni ni u kući, ni na polju, ni u crikvi.

Prvi naš protivnik to je niki črni gospodin, nika stare kontesi sin, ki trazi marku štanjar; on puca od jada za ga nismo učili v raprežentancu, zač je dene, da nam zapovedeči črni gospodin. To je ribar, kar sa i svi njegovi patrioti Crotzot; al ovi barem imaju postoli od drva, a on je više puti bez nikavk.

Njegov kumpani, isto naš ljuti protivnik, je niki nekar, da je višeput hodil ovadja i po našim državam s mišnjaki. Žasel se je ovdi, i je delal palac, a na njem dva prozora. Bi jih bil delal više, ma ga je bilo strah, da ako pademo pod Hrvatsku, to bi moval plaćat na prozori. To je poteklo od onih ljudi, ki nose uske brašne i se mazijo z lojem, a mi vero neznamo mu ni za rod ni za pleme.

Tretoga jūniamo protivnika, slugu Jorkovu, ki je delal bokun kuće i s ostanki od novci, če mu je kupoval voti od nikih žaludnih Dubašljani; ali ni on tratal štanda za voti, nego gradi na kuću, evala mu je forbeniji nego Jork, al isto gre prez braga.

Cetvrti je on blizu kreketulje, če je pokrili sramotu domaću za niki bokun mesta; al da mu se još jedna po kući tače — živili njegovi prijatelji!

Ovoj cetvorti mora se još jedan pridat: on šenac pomoren, ki nas Dubašljani pogrdjuje i ruži, da smo mu svili dužni, da on od nas nima potrebi; da kbi Dubašljani otili u samo leto dan, ščeznul bi: neka dobra zapanti, da to mu se more lahko zgodi; drugi pak je on s pogankami misli morda, da se pravica kroji s kacot, kako v niki kraji Amerike; ma nis se čudi zaš onakov kakov je, on al zveče oli skrače.

To su vam desna ruka Talijanom z Veja i s Poreča. Koliko besed proti nam progovore, toliko laži zagule. Odpadniki su od svoga roda i svoje krvi. Govore da su Slovinci, i neboगim ljudem, priproščim, dali su popit, da će njihovi fiduciari votati za Slovinca, kako i oni Krstevi, ki su votali za najljudega Talijana Bartulića. Otili bi, da mi rečemo, da ne-govorimo ved hrvatski: mi govorimo mej sobu hrvatski, po tom sudimo, da smo roda i plemena hrvatskoga; a oni da go-vore slavinski i da su Slavinci; a to će dat popit munjenim, ma ne nem, zač mi znamo, da ti Slovinci, da to nisu drugo-ako ne Talijani, ki bi otili naš jezik hrvatski skorenit, a posvuda i u školi, i u občini, i u crkvu postaviti jezik talijanski — ter se vidi — nisu ljudi slipi, ki bi radi, da naši popi budu kako i ov njihov, kakogova nima biškupija; ma od njega viš ne govore, leho ruže našega dobrega plovana i našega dobroga gvar-dijana, ki još posujo novci onim dobrim z Vantadi, ki neznavu da su živi.

Nesmisno pustil još jednoga. To je on verbenigo grbavi, on škuroglijedac; bolje da bi skribal za svoju mater, ka mu gre od vrat do vrat, i ka je prijela više ka-ratidi od našega plovana, nego od sina, zač plovjan po hohaja v onu Štačlja dosta-puti, a nje sin od plovana i gvardijana zlo-govori, a ni dostojan niti njim razve-žat žuženje na postoli. Ta verbenigo i črni gospodin jimaju gabinet; drugi put čemo vam praviti u koga.

To su ti naši Talijani, fini ljudi, ki nisu morda ni Talije vidili, ali oni bi bil onamo učkar mišnjaki prodavat, ali črni gospodin ugori — biziati loviti. Pak još ima ta lipa čeljad dubašljanska zlo-govorit od naših vrđnih i poštensih ljudi, ki su više dobra delali za naš narod nego če oni i sav njihov rod i porod dokle god jih bude. Mi nisimo krivi, da jih je svit spoznali i pustili jih na cidelje i kad smo votali za komun i za Laginju i za Spinčid; mi nisimo krivi, ako nijam sada s Poreča ni prislo beti, alko sni tako i prizgugibili, mi nisimo krivi, če nisu sada lipili beti u svoj žep spravili, ko niki su dvi leta nazad; mi nisimo krivi aka jih neče već ljudi, da s pukom vladaju. Neka nas nezopeči za jezik, zač će njim prit na vidilo nike njihove mači, da će jih bit stram pred svim svitom... al barem će svi naši Dubašljani, i ki su doma i ki su po svitu, doznan, ki su ti delije, ki su ti spahije, ki bi radi plijucat na svoj materski jezik, na vrđni popi i fratri, na verni sveta i na pošteni ljudi.

Za ov put dosta; molimo vas gospodine urednike, pišite ova u "Naši Slogi": ako nebliste, bi nam bilo žal, zač je dosta pravih ljudi, ki govore, da ca nemoremo i mi čagod red, kad ti naši izrodi, ti naši odpadniki svega zla rigav proti našim prvakom, i on smradni bezdušni foljinaši drugim i svakom ga rivaju; i mi se moramo braniti.

Na finjetak šaljemo pozdrav svoj na-šoj pravoj stranki. Živili naši dobrili i naši dobrili plovana i gvardijan i svi naši pošteni i vrđni Dubašljani. Živili naše dvi dike Spinčid i Laginja! Mi svi smo verni "Naši Slogi" i našemu slavnom i milostivom cesaru i kralju Franu Josipu prvomu — Živila nasa upa i ravna-Du-bašnica!

Franina i Jurina

- Fr. Brežanski talijani, da su slalom pa-lili Bartolice.
Jur. Dragi ti, ter su ono sami opaljenici, ma bi još kemu mogao rabiti kakav koncipijent kod njekih odvjetnika, kušao je sa zakutnim pisarstvom u Matuljima na Voloskom, kušao da se prodajom vina, i neznamo sve čim. Al sve to kao da nije nosilo. Vinko Slocarid kušao je već svega i doma i drugada, al sve slabje je nosilo. Jedva u poslednje doba, odkad su se vezali s Talijani, kao da njim ido dobro. Jedan i drugi, ima svaki svoju kočiju i svaki svoga končića. Dr. Krstić si je čak činio doći i brata iz Arbanasa, da mu bude kao kučer. Razsvijete, za proslava talijanskih zastupnika, činili su takove, da se vidi kod njih upravo običajna. Novaca mora biti kao blata. Vinko Dobrovic Slocarid da je dobio od vjereskih zas-tavoda u Poreču 5000 fori, kao posudu na svoje imanje, koje da je cijenjeno kakovo 4000 forinti. Eto kako njim je dobro i lijevo! A što imadu od tega birači rukavačke sekcijske? Osim žurnade na dan izbora, žerila i napoja, raskije i vina, onda i kad god kasnije, držimo ništa. To će sami usjedjiti znati.

Fr. Ča bi roč, da hodi Bartol s Kalića po trih u Škalu?

Jur. Bil je na Lovrane na mačjen piro.

Fr. Tako mu je preselo.

Jur. Ja paran, da će ga i kletu spominjat.

• • •

Fr. Jeli Risanjanjski polihistanac i ov put bragešice napunil kaku onda, kad jih je hodič u Popičeve sali po noći na fun-tanu prat?

Jur. Ne znam, dokle šupoglavljava ne popitam. Mishim da je.

Različite vesti.

Creski načelnik Francesco Dr. Oggile-vina bijaše uslijed tužbe proti njemu pod-nesene od veleč. gg. Volariča i Ra-guzina odsudjen na golubu od 40 for dne 30. marta. Očekujemo od prijatelja sa onoga otoka da oti odsudi pobližih vesti.

Kako se vrši izborni zakon u Istri?

Pod tim naslovom pišu nam iz sela Mi-hotići — občina Kastav — koliko sledi:

Dne 26. pr. m. došao je kod čestitom rodoljubu i trgovcu Antonu Spinčidu neki Giovanni Pachiet di Pietro iz sela Segari kod Draguča. Dopoljao je na prodaju vino. Razgovarajući se sa nekajimi našim rodoljubom o mnihih izborih za carevinski vječe, reče taj čovjek, da mi t. j. naša narodna hrvatska stranka u Istri nemože kod izbora predobiti, jer da kod njih u občini Draguč može jedan čovjek po tri puta glasovati, te da je on i kod izbora V. kuriju tri puta glasovao. Prvi put za sebe a dva puta za svoja dva brata. On da je vazda pripravio na to prised. Tu izjavu da je pred rečenim Antonom Spinčidem, Vlakom Dukidem, Antonom Še-stanom iz Draguča i Klementom Cimbidem, koji su takodjer sa svoje strane vazduh pripravili gornju izjavu potvrditi.

Toliko do znanja sl. c. k. državnoum odvjetcu u Rovinju i našim dičnim zastupnikom u carevinskem vječu.

Dopisak: Ovih dana bio je mači sastanak u Bregih. Sastali se kod pozna tog odpadnika prijatelji matuljske, mačje-ži Rukavaca, Matulja, Veprinca i Lovrana. Govori se, da je dan prije ovduha prošao cigan sa starom kobilinom.

O ustrojenju jugoslavenskoga kluba na car. vječu javljaju iz Beta, "Slov. Narodu". da još niste kačeno ništa odlučeno. Krajanji konzervativni zastupnici protive so zajedničkom jugoslavenskom klubu, s to so vidi odatle, što je dr. Šusterić sudjelovao kod vječanja o ustrojenju njemačke katoličke stranke: Dipaulije, u kojoj bi se imali sjedinsti svima nači konservativci. Pošte ne ima naše da će uslijed toga otpora kranjskih konzervativaca do jedinstvenog jugoslavenskoga kluba, predložio je g. Šuklje organizaciju,

koja bi u s. 1. glasiti imala: Hrvatski, slovenski i arbički zastupnici u car. vječu istra-jaju savez zastupnici iz jugoslavenskih pokrajina u tu svrhu, da zajedno vječaju i za jedno odlučuju o svim narodnim, narodno go-spodarstvenim i socijalno-političkim pitanjima. Druga stavka toga organizacionog nacrta izuzme izrično državo - pravni i crkveni - po-litička pitanja. Ipak neka i glede tih pitanja jugoslavenski zastupnici zajedno vječaju, ako to zahtjeva 5 ili 6 članova ove organizacije. Za slijednjene govorili su gg. Šuklje, dr. Fer-jandić, dr. Gregorec, Einšpieler i Berka, proti slijednjemu klubovu bio je jedini dr. Šusterić kao vodja konservativaca. Hrvatski zastupnici, odnosno njihov vodja dr. Bulat, složu se za Šukljevit predlogom, ali će se konačno od-ucići, kad dođe svi u Beč.

P. S. Doznačimo zadnji čas, da je iz-bran odbor, koji će izravnati put klubu ili savezu.

Bečki list "Reichswehr" pisa je prešlo dana opetovno o nesnosnosti i nezadržljivosti političkog stanju u našem Primorju ertajući osto-ali posve istinito postupanje oblastnih proti-slavenskom pučanstvu trih naših južnih pokrajina. Žalimo, što nam prostor nedopušta niti u izvadku doneti važnija mjestra iz re-denog popisa.

Reč bi, da dobro nosi! Kastaveem je poznato, kako su Dr. I. Krstić i Vinko Dobrovic Slocarid sve do pred malo slabu izazili. Dr. Krstić kušao je na Rieci kao koncipijent kod njekih odvjetnika, kušao je sa zakutnim pisarstvom u Matuljima na Voloskom, kušao da se prodajom vina, i neznamo sve čim. Al sve to kao da nije nosilo. Vinko Slocarid kušao je već svega i doma i drugada, al sve slabje je nosilo. Jedva u poslednje doba, odkad su se vezali s Talijani, kao da njim ido dobro. Jedan i drugi, ima svaki svoju kočiju i svaki svoga končića. Dr. Krstić si je čak činio doći i brata iz Arbanasa, da mu bude kao kučer. Razsvijete, za proslava talijanskih zastupnika, činili su takove, da se vidi kod njih upravo običajna. Novaca mora biti kao blata. Vinko Dobrovic Slocarid da je dobio od vjereskih zas-tavoda u Poreču 5000 fori, kao posudu na svoje imanje, koje da je cijenjeno kakovo 4000 forinti. Eto kako njim je dobro i lijevo! A što imadu od tega birači rukavačke sekcijske? Osim žurnade na dan izbora, žerila i napoja, raskije i vina, onda i kad god kasnije, držimo ništa. To će sami usjedjiti znati.

Argonautika. Sreda 24. marča ukricali su se na parobrod u Opatiji Dr. Krstić, praćen do tame po svojim vježnjima Robertu Vlahu i Mateši, Vinku Dobrovic Slocarid, i neki ako ne svih fiduciari iz-brani u rukavačkoj sekoci. Kuda su sve latali, kakva je njihova ciela argonautika, to će valjda sami opisati onim, koji njim vjeruju. Čuli smo pak, da bijahu u Puli, i tu u "Gabinetto di lettura" od ljudi Talijana bogato pogošćeni. Od tuda uputili su se u Rovinj, da pozdrave vježnjima Štokačima i Rukavačima. Kresovi pâli su, da ih u večer užgu u slavu no-voizabranih naših zastupnika. S pâničića i L. Čajne. Čim se doznao po skoroteći, da su izabrani, odjeno se grad Kastav u blagdanjsko ruho. Zastave se veselo uvijale, veselim poklicima ozvaničila ciela Kastavčina, koju su radostna vješt na-javili mužari sa staroga grada. A istom na vječi i u Kastvu nije bilo gotovo kuće, a da nije bila rasvjetljena, akoprem su se gradjani poskrbili već prije, da i grad bude doстојno rasvjetljena. Vidio ih se ispeč broj takodjer po Kastavčini. Kresovi pâli su, da kao o Petrovu, u čemu su se oso-bito iztaknuli naši dični Halubiani, gdje nije skoro ostalo sela brez kriosa. Dapače vidjeli smo ih i na Veprija-sini i Rukavačini. — Čim se noč spustila, stali u grad dolaziti okoličani, da dočekaju svoje fiduciare, koji su imali doc iz Voloskoga, gdje su ih naši dični Vološčaci baš gospodski pogostili. Kad napokon ulješće u grad, pozdravi ih sakupili svjet gremki poklici: Živilo Spinčić i Živilo Laginja! Živili s vesti i fiduciari! Češko se je takodjer ogorčenih proti poznatim iz dazje i am, koji su došli sime, da siju razdor, mržnju i noslog.

Kasnje došla u Kastav sa sopelama i harmonikom na čelu liepa kita čestitih Halubiana, da se i oni skupa s nama veseli i čim dostojnije proslave narodni pâri. E vala vam dični Halubiani! Vi ste kod mlađih izbora pokazali, da ste ljudi na svomu mjestu. Vi ste naj-jeftinje dokazali svoju ogavnost po poznatim smutnjicama, što ste uzelj klijete vježnu i ežnaru, koji je bio glavni — jedini — "up" njihov na Halubiju. Živili!

Tko nije s vami, taj je proti vam. Samo unaprijed tako, pa će Bog dati, da će bolje biti.

Doslo je takodjer viša kmetova iz Spinčida, da i oni daju odšku svomu vježju, što je opet njihov Ložižić počašćem čaštu, koju su mu nekojih htjeli na svaki način da oduzmu.

Vriedno je ovđje spomenuti i naše fundariste, radnike u riečkoj tvor-nici torpeda, koji su mnogobrojno pobrili sa baktijama na brieg S. Kriza, da odanli pozdrave grad Kastav i u njem sakupljene fiduciare. Čast im svaka, što su ostali narodni, akoprem od tamošnjih svojih su-radnika druga narodnosti moraju češće pre-trpit rugla i sramote, a to lih zato, jer ljuje svoj narod i jezik. "Živili vrije-fondariste"!

Dakako, kad je sva Kastavčina bila u svjetlu, da su se malički i kukavice govorili, koj nezna toga jezik, koj nije za

našu starinu, koj nije Slaven, nego ljuti neprrijatelj svega što je slavensko osobljito u Istri. U onom dopisu veli se takodjer, da bi bili, po onom, što se je ljudem go-vorio i u tribulo nekoliko mjeseci, morali oni fiduciari birati makar Kafu. A ja velim, da bi bili mogli glasovati makar i za Matešu iz Matulja, i nebi se bili izve-rjelj, nebi bili izdali onoga, što se go-vorili, jer je Mateša starinom Kastavac, jer je i sad domaći, i jer je Slaven.

Moko ih avjet znadi i na mesecu, da im ostane sramotna uspomena do dovetoga koljenja. Pod tim naslovom primarno je Rukavca (občina Kastav) ove redke: Do-znali ste bez dyjebe, g. uredniče, da su naši u ovo pečeni Talljani putovati u Puli i u Poreč, da se predstave talijanskoj gospodi kakovi su oni delije i junaci da i si omaste "pošten" brkove kod bo-gatog talijanskog stola. Da tim narodnim odpadnikom ostane u narodu dugo i dugo crna uspomena, eto Vam njihovih slavnih imena: Ivan Krstić, Vice Dobrović-Slocarid, Andre Šepić Iričić, Anton Andreić Medić, Frane Šusan-Ivack, Mato Ručić-Mateša i Vjetoslav Kinkelj-Ferlić. Kako vidite sve sami čisti Kalabrezi.

Talijanske razbojnice navele na naše mire sejake u Vizinadi. Na blagdan sv. Josipa došli su naši izvanjski seljaci po običaju u talijanskoj gojezdici Vizinsku k sv. misi i da obave potrebne poslove na občini. Talijanska podvijala fakara navalila je po biele — danas usred toga gojezida na naše mire sejake kamjenjom, to su jedva odnesli žive glave.

I tako se dogodaju u nezretnom političkom katuši poneškom češće proti našim seljakom, kojim su poslali na vanjsku oružnu i vojnike, dočim se pušta talijanskoj fakiru slobodne ruke, da na-vljuje i napada u talijanskih gojezidih cestite naše seljake.

Iz Kastva pišu nam dan 17. marča. Jučerašnji dan bio je za grad Kastav i njegov okolici veselo dan, da narodne slave. Dok su se u Kastvu ciali da privrjavaju kako će na večer razsvjetiti grad i svoje stanove, dotle su u okolicu spramali kresove, da ih u večer užgu u slavu no-voizabranih naših zastupnika. S pâničića i L. Čajne. Čim se doznao po skoroteći, da su izabrani, odjeno se grad Kastav u blagdanjsko ruho. Zastave se veselo uvijale, veselim poklicima ozvaničila ciela Kastavčina, koju su radostna vješt na-javili mužari sa staroga grada. A istom na vječi i u Kastvu nije bilo gotovo kuće, a da nije bila rasvjetljena, akoprem su se gradjani poskrbili već prije, da i grad bude doстојno rasvjetljeno. Vidio ih se ispeč broj takodjer po Kastavčini. Kresovi pâli su, da kao o Petrovu, u čemu su se oso-bito iztaknuli naši dični Halubiani, gdje nije skoro ostalo sela brez kriosa. Dapače vidjeli smo ih i na Veprija-sini i Rukavačini. — Čim se noč spustila, stali u grad dolaziti okoličani, da dočekaju svoje fiduciare, koji su imali doc iz Voloskoga, gdje su ih naši dični Vološčaci baš gospodski pogostili. Kad napokon ulješće u grad, pozdravi ih sakupili svjet gremki poklici: Živilo Spinčić i Živilo Laginja! Živili s vesti i fiduciari! Češko se je takodjer ogorčenih proti poznatim iz dazje i am, koji su došli sime, da siju razdor, mržnju i noslog.

Kasnje došla u Kastav sa sopelama i harmonikom na čelu liepa kita čestitih Halubiana, da se i oni skupa s nama veseli i čim dostojnije proslave narodni pâri. E vala vam dični Halubiani! Vi ste kod mlađih izbora pokazali, da ste ljudi na svomu mjestu. Vi ste naj-jeftinje dokazali svoju ogavnost po poznatim smutnjicama, što ste uzelj klijete vježnu i ežnaru, koji je bio glavni — jedini — "up" njihov na Halubiju. Živili!

Tko nije s vami, taj je proti vam. Samo unaprijed tako, pa će Bog dati, da će bolje biti.

Doslo je ovđje spomenuti i naše fundariste, radnike u riečkoj tvor-nici torpeda, koji su mnogobrojno pobrili sa baktijama na brieg S. Kriza, da odanli pozdrave grad Kastav i u njem sakupljene fiduciare. Čast im svaka, što su ostali narodni, akoprem od tamošnjih svojih su-radnika druga narodnosti moraju češće pre-trpit rugla i sramote, a to lih zato, jer ljuje svoj narod i jezik. "Živili vrije-fondariste"!

Dakako, kad je sva Kastavčina bila u svjetlu, da su se malički i kukavice govorili, koj nezna toga jezik, koj nije za povukle u škulje.

Boravak rukavačkih „Talijana“ u Po-reču. Od tamo piše nam prijatelj 30. pr. m. Po talijanskih listovih doznali ste, da brijalj ovdje našnjuji: Talijani iz Kastav-ske obdine, poznati cijde pod imenom „Rucoroni“. Talijanska gospoda izazali se okolo njih kako i nevjerni mačka okolo čovjeka. Oni jih vodili amamo, gostili ih i obećivali im zlatna brda i srebrne doline — ačko im budi vazduh vjetri ostali. Tako su im govorili i prijaznimi se izka-vivali u lice, ali oni bi se od njih obr-nuli, smijali su im se i rugali na sve moguće nacine. Talijanski jezik neima ružne riječi, koju nisu porečki Talijani iz leđa im odgovaraju izigrali. Na vlastite usi čmo sam, gdje su za njimi govorili: „možti da ščaci, figure p... , ca-ne-ren-du, sa con, no, perché ve rendo il conto“. Jesu li ti zavedenici u istinu zaslu-zili te krasne nizine, ita onakve usluge pružene Talijanom?

Iz Pule pišu nam 30. marta. (Rukavački kalabrezi na putu). Osam „Pracht-exemplara“, ili po našu „kampijuna“ pod pokroviteljstvom i ravateljstvom Kršćita Albaneza, posjetili su nasu i njihovu ne-sudjelu braču ovdje u Puli, da ih vide, pozdrave te bratske izljebe.

Intanto jedna stranica knjige „t-o-rije“ okrenula se, i u novoj stranici napisan je doboli i mastni „Z i v i o!“ Tko bi bio mogao ni pomisliti, da će u dvo-rani talijanskog „Gabinetto di lettura“, poslike „slavno“ izvojevacu talijanskog „ple-biscita“ zaoriti gromki „Zivio!“ Samo treba to u ožnici uzeti, da su furbi Rukavčani „živio“ zakrčali „in slavo istriano“, a ne in „croato!“ Pa da ne puksn od smajhal Albanez pozdravio je braću dokaku talijanski dučin je notar Štefan i naš dragi (I) Carletto Martinolič napio vrlim, hra-brim i poštenu Rukavčanom hrvatski — pardon! „in slavo istriano!“ O har-kinade!

Najljepši prizor bio je, kad je jedan Rovinjeg govorio proti nama i u svom go-voru zavikao „sli ščavi!“ Jedan je starici Rukavčan spuštu u uho „čuj kum-pare, mane sa paru, da gre ta nam, li ne-znamo talijanski!“

To ipak ih nije ništa smutalo; braća su pila dalje veselo, govorili se radići, a sve u slava braća Talijana i „Slavi istriani“ odnosno Rukavčana. Tako je mir sklopljen dne 22. marta 1897. po Isusovom rođenju između Talijani i Slavi istriani. E pa lvala Bogu! Nama je samo to drago, da je ipak jednom u talijanski „Gabinetto“ prodro naš živio! Da, da, nisu naši Talijanci tako divlji, kako se misli; po-lako će se i oni mnogo čemu pričuti. Pa i to nešto vredno, da je Carletto govorio „in slavo“. Uh, da mi ga je bilo vidjeti i fijol d'una teča!

Rukavački Talijani odputovali su drugi dan u Poreč, da im se i Porečani nadive. Govori se, da će ih ravatelj Kršćit do maia odveljati i u Rim. Crux.

Dvojaka mjerja. U občini Pomen, oso-bito u selu Pomen, Krkavče, Košćobone i u Šmarju bilo je u vremu izbora i po-silje svakovakih nemira, izazivanih od pro-danaca, talijanskih pristaša. Prijavljeno ih bijaše više njih radi jaynog nasilja, ali nebijše nitko niti preslušan. Istoča vla-dinoga komesara napali su u Pomenju zvijždanjem i uvredljivimi povići — ali tamo se nešto nije ni oružalo ni vojnike, niti se je ikoga zatvorilo — a što se čini u porečkom kotaru?

Iz Vabriga (občina Poreč) pišu nam 30. marta. Javljavam Vam se ovaj put, g. uređenice, tačnim srcem. U ovom nesretnom kotaru nastali su za naš put težki dani. Pragomjeno suo od Talijana kamo god do-djemo, a kao da to nije došlo, oblasti love-nase ljude i zatravaju lievo i desno u svih skoro občinu ovoga kotara. I naše selo zada je ta nesreća ni krive ni dužne. Odvedeno je mnogo naših u tamnicu u Rovinj a da u ni sami uvezamo za što. Radi toga molimo dleće naše zastupnike u Beču, da se zauzmu za naši siromasni i progrenjeni put u ovom kotaru, jer inače čeka nas još veća bleda i nevolja.

Iz občine Vizinada piše nam prijatelj, da se tuamo dogradaju uprav nečuvene stvari. Narod se izazivlje, proganja i za-tvara bez ikakvog povoda ni razloga. Tako su među ostalim odveljali u Rovinj poznatoga našega rodoljuba Markovića, jer da je dne 14. marta na „božjem polju“ narod nagovaran, da dodje dne 16. istoga mjeseca na obranu fiducijsku u Poreč, a sivote Marković niti nebijše rečenoga dana na „božjem polju“. Gg. zastupnici, pomozite narodu, ačko Bogu znate.

Iz Suska (občina Maloseč) pišu nam 19. marta. Davno je tomu, g. uređenice, što neimate odavale glasa, dočim Vam je odavale jednoč noči meštar možda i od-više dosadjavao. Na znost našu neimamo glasovitom izboru bit će i drugdje govor.

se ni sada čim pohvaliti. Ljetina nas je posve izdala. Kod nas je glavni pridjeljak vino, a toga je malo i neima prave cene. Nadali smo se u ribu, ali ni tu prave sreće. Što nebijše sardela a sada u zimi neima ni druge ribe. Toj našoj ne-sredi krvi su u prvoj vrsti nesretni ribari Cozoti, koji su već po dnu poderači ka-menje i alge, a kamo li nebi unistili riba i pjezini zarod. Bog nas oslobodi takovim prijateljem i onih, koji nam ih preporučaju, a to su Malosečki, i redentari ili gospodski nespasenci, protivnici ljudi našega puka, koji bi došli, radje danas da u Taliju, nego li sutra. Obiestni su, jer su siti.

Iz občine opštine pišu nam: Obzirno na razputn občine, Pomjani, poslali smo takodjer mi na namjestništvo ališčetu molbu:

Visoko c. k. Namjestništvo!

U novinah smo čitali, da je To Visoko c. k. Namjestništvo razputilo občinsko za-stupstvo u Pomjani iz slijedećih razloga:

1) da je zamjensko, računovodstvo u Po-reču našlo mnogo nepravilnosti, 2) da je doba tomu občinskom zastupstvu izteklja prije 7/4 godine i 3) da je bilo nepravilnosti kod za-dnjih izbora.

U nadji, da Ta Visoka c. k. oblast neće imati dvojake mјere, jedan za Slaveone a drugu za Italijane, molimo neka izvoli Visoko občina razputiti takodjer občinsko zastupstvo u Oprtlju (Portole) iz istih razloga,

jer 1) sami Italijani u gradicu Oprtlju trvide, da voć 26 godine nije bilo poljožen-ja od strane občinskog glavarstva redovitih ra-duna, i da vlast u občinskim poslovima veliki nered.

2) Izteka je našem zastupstvu zako-njito da doba već prije 7/4 godine, 3) Dogodile se kao kod posljednih izbora za zamjenski sa-bor, tako i kod izbora fiducijska za V. i IV. kurije dne 24, 25, i 27. februara t. g. no samo velike nepravilnosti, već protizakonitosti i ne-pravde, što je razvidno iz utoka uloženih na c. k. kapetanat u Poreču.

Pouzdavaju se u nepristranost Te Vi-sokog vlasta, nadamo se, da će zadovoljiti ovaj molbi.

Podobčine: Gornji i Dolnji Kras i Zrenj sledi 124 podpisa.

Knjiga „Matica Hrvatska“ razaslana je neumornim odbor iste svim povjerenikom i članovom. Knjiga imada na broju 10, sve jedna boja i lepjša od druge. Članovi tr-ščanskoga povjereništva, koji još svojih knjiga dobili nisu, neka je potraže kod čuvanja slavjanska čitalinica.

Tko se nije prijavio za letošnje knjige, možda još to učiniti i zaista neće požaliti u 3. for. jer su knjige te doista krasne slike.

Iz Labinskih pišu nam dne 15. t. m. Narodna se svijest počela, lvala Bogu, buditi već dobrobitno i u najzapanjućenijih krajevih Istre. Labinskičina, koju se je smatralo do pre malo vremena, a u istinu je i bila uz male iznimke, najzadnja u narodnom pogledu, probudila se već dobrobitno. Narod je uvidio i spoznao talijanske spjetke i težnje, pak im ilepo okre-nuo ledja. Dokao tomu su netom svršeni izbori za carinsko vijeće. Talijani prije u ovih krajevih pobijedjivali u svih izborih jednoglasno. A sada? Sada se bogne nili ne poznaš. Takav poraz za jednu stranu u ovako kratko vreme, mora da je neizbjedljiv!

Izbori pete kurije na Labinskičini moraju ostati nam i njim za uvjek na vječnu spomen. Njim zato, što su se moralni prihvati najgoručnijeg i najsrmatovljeg čina, prevare naime u Labingradu, a nam, što smo prvi put predobižili sjajno ljute talijanske.

Občina Labin, kako je jur cjenjenim citateljem poznato, bila je razdjeljena u dvije sekcije za petu kuriju, Labin i sv. Nedelja. Radi sekcije Labin bili smo mo-liti namjestništvo, da se bira glagoljad izvan grada. Izkuštvo nas bo učilo od no-vembra prošle godine, što su sve kadri učinili tako zovani „gradjanjski Štiori“. Na-dalje nas je spadalo u tu sekciju barem tri put više nego njih. Na sasvim tim odgovorilo nam se: da imademo dažduje pravo, ali da je molba prečasno učinjena.

Paste ironije! Naši sasvim tini došli svi iz svih podobčina. Uzmankali su same ovi: Iz Vlahova onaj „Debeli“, komu se nije dalo išči, bojeći se valjda, da bi izgubio ono svoje tutilo, ako bi išao. Iz Repende, u koju su se Talijani najviše pouzdavali, bili su svi za nas, osim par podrepnika „Mazalović“. Iz podobčinah paroko Cerovica, Kermenca i Bergoda nije uzmankao niči jedan. Sto se pak dogo-dilo prigodom izbora, poznato je svima; te je nešto više kazati nit nječi, bojeći se, da Vam list zapliene, a blažimi riječi se, da neemoze izreći, već samo ovo: Od 1272 izbornika glasovalo za Talijana nje-što preko 300 (?), dočim je naš narod tamo neima mješta. Sadašnji izbori pokazali su, da Latini lažu, da Valter, Loborija, Muntić, Kavran, Ližjan, Medulin, Pomer,

U sekloji: sv. Nedelja bili su isto napeli Talijani sve site e da predobe, ali na naš veliku radost prevarili se ljuto. Od 1007 izbornika, glasovalo za nas 730, a za Talijane 91. Oni Vam se mučili silno; macili, nagovarali, obećivali, strasili ne sve moguće načine, ali izuzal. Pozna dobro naš narod kakav je i što misli onaj „Zelenoškorjan“, dotepluh krajnji, Fržu-lini, Picine, Kotlaridi itd.

Ovdje nam je pak iz taknuti vredne Šmbrce, koje ide osobita hvala, što se je Labinskičina probudila, te koji su išli svi glasovati, osim onog plemenitog ža-pana sa svojim još plemenitim otcem, Milivojčinom naime. Biti su svijet takodjer, uz male iznimke, iz sv. Martina i iz sv. Nedelje.

U četvrtov smu, pako kuriji Izabrali jednoglasno 16 naših čestitih fiducijsa. Da zaista! lijepe promjene, dosad uvjek Talijani pobijedjivali jednoglasno, a sad na jednom opet jednoglasno mi!!! Ej gospodo Talijan, što na to kažeš?

Sada, posto su izbori svršili, par rječi našim ljudem u ovih stranah. Svi znamo

to će nam dobro, a tko opet zlo. Kod nas imade pakl ljudi, koji žive u našim krvavim, zasluženim novcem a ipak bili su skoro svij proti nam, a tko je proti nam, on nam nemisli dobra, već zla. Najbolje čemo dakle učiniti i našljajte ukrotit te „Ololidi“, ako im nebudemo davati više dobitka. Nešto više ni u butege nit u oštarije Talijanom, već ili-mo i dajmo radje dobitku našim poštencim ljudem, koji su i će biti uvjeti s nama.

Svršavam za danas riečima: Nitko dakele više Talijanašem, nitko više Kruješom u sv. Nedelji, već u našem poštenumu Jačetku!

Iz Boljuna pišu nam 17. t. m. (Plo-dovi djeđovskih kulture). U večer dneva narodne pobjede 16. t. m. okolo 9 sati u večer vratali se iz Pazina u Boljun ova-dnji fiduciari, načelnici g Jakov Bu-rat i te tajnik g. Josip K. Vidodiš, kada pri izlazu iz mjestanca Paza ba-čise nepoznati razbojnici prema kočiji na konjima, na kojim se više spomenuti vo-zili, težak kamen i pogodje potonjeg go-spodina straga u glavu na način, da je od sile udarca siromašnog mladića obilna krv obilja, te se odmah težko ranjen strašio. Uzamo se, da će rane našeg milog i rođoljubnog tajnika naskoro ipak zacišiti, no toli crne ljage neće Pažani nikada oprati! „Stramat!“

Nije dosta, da je „djedovska kultura“ one seljane „mižolem“ benzina zavela, da pljuje majec u lice; ne, nije dosta, da ih natjeraju bezsvimnim lažnim, da gaze po-kosti svojih djedova i pokojnika, već s njih stvara i razbojnike, koji iz zasjede vrebaju na mirene putnike te ih ubijaju. Krivci nede izbjedi pravici zaista. Živila „avita kultura“!

Iz Rotčine pišu nam 21. t. m. Molim Vas, veleučeni gospodine urednici, da pri-oblje ova rečka u cijenjeni domu glasilo.

Pošto se nije nitko oglasio u dičnoj „Našoj Slogi“ kako smo prošli krujasto kod iz-bora fiducijska to jest 18. februara, kada smo ostali u manjinu i kako smo ostali

zalostui, buduć do četiri sata popodne smo uveči bili napredna su glasovi, ali tada su protivnici pošli po okolicu pobirati sve svoje, bilo žive bilo mrtve, i obećavali im svjasto i plaćali ih samo da glasuju na svuštu u stranu. Imali smo i mi toliko gla-sova, da iz jutra nismo se učali ovoliko imati.

Ali na tu žalost smo laglja pozabilj 16. ovoga mjeseca kada nam je dospio brzojav, da su izabrani zastupnici naroda g. Dr. Laginja i profesor Spinčić u četiri sata po podne. Onda su počeli pucat me-čari u Cirketu i Nugli, a čulo se jih i u odaljenoj Buzetinu i Lopoglavčinu. Kada pokri mrak nočni zemlji, tada sva-ju se snjajno rasvetljeno u Cirketu i Nugli i po svih brežuljkama. Krešovom i pucanjem nije bilo kraja ni konca. Ovo veselje nije svršilo toga dana. Na 19. ovoga mjeseca u Cirketu je bio i koja je to oblast, ili po väsem „Autorită“, pred kojom sam to obećao budu ustmeno budi pismeno? Nedokažeće li toliko — želite li makar pred e. g. sudom, smatrati da vas zlobnim klevetu-kom i crniteljem tudjeg poštjenja i časti Na svjetlo da je, na dan s onim pismom, sa tom pogodbom!

Gdje vam glava, gdje pamet, da bi mogao posten covjek radi jednog mješta, radi jedne župe, žrtvovati svoju slobodu! Popitajte se malto „štor President“ i pred kojom sam to obećao budu ustmeno budi pismeno? Nedokažeće li toliko — želite li makar pred e. g. sudom, smatrati da vas zlobnim klevetu-kom i crniteljem tudjeg poštjenja i časti Na svjetlo da je, na dan s onim pismom, sa tom pogodbom!

Gdje vam glava, gdje pamet, da bi mogao posten covjek radi jednog mješta, radi jedne župe, žrtvovati svoju slobodu! Popitajte se malto „štor President“ i pred kojom sam to obećao budu ustmeno budi pismeno? Nedokažeće li toliko — želite li makar pred e. g. sudom, smatrati da vas zlobnim klevetu-kom i crniteljem tudjeg poštjenja i časti Na svjetlo da je, na dan s onim pismom, sa tom pogodbom?

a bogne ovaj put i Šišan i Premantura, nisu za Taliju. Latini i podrepnica nisu dobili u Valturi i u Premanturi niti 10 po sto glasova, a naši su se brojili na sto-stine. Nismo više ni Cici ni Ščavci, već smo ljudi „slovinskoga roda i plemena“, te nećemo posla sa čejjadi, koja nemoguć živiti doma radi svojih lopovština, dolazi u Pulu, mutiti mir medju narodom. Da, te se lahko reče: Puščina je bila mirna, dok nisu se usidrili ovdje njeki poteputi iz Italije i njeki Boduli renegati. Kad ove pogremo odknd su došli, biti će opet mir u Puku.

Naše veselje radi pobjeda, koju smo izvođili izabrat na Pujštini 20. naših fi-ducijskih naime, smješnu Latine i njihove pod-repnice: ali mi jim nemožemo pomoci: ljudi su, da pak reče svoja, i pnk je rekao: „da od nas kugo šarenča!“ Mi smo našu učinili, neka isto učina druga braca po Istri pa je zarođena čast spaćena.

Iz Veloskoga kotara pišu nam 16. pr. m. Dan danas dogradaju se u ovom ko-taru stvari nevjerojatne. Čovjek bi skoro pomislio: da se ovdje našljamo u zadrgi anarhističkoj (bezvladnoj) a ne u kotaru

zakonom uređenom, kojeg poglavari razpolaze sa sijaset organa javne sigurnosti i poredka. Glasoviti odpadnik Ivan Krstić je poznati Sločarić, ljudi koji su uve svega i svušta doživjeli pobunički do-bar dio zapanju Matulje, Rukavac i Bregi te džiz u očnjakom, vrednim i zaslužnim „bčinaram kastavskim, košto je proti našim dnevnim zastupnikom dr. Laginu i Spinčiću. Ta dva junačka talijanske misli, ljudi koji su raztrgali obiteljske svezne i od kojih je jedan, protjeran doklat se u kastavsku občinu, imaju pravo da bez ikakve prije drže sastanke, da zavedeni narod potiče na mržnju proti drugim slobodnjacima i dajmo radje dobitku našim poštencim ljudem, koji su i će biti uvjeti s nama. Svječavam za danas riečima: Nitko dakele više Talijanašem, nitko više Kruješom u sv. Nedelji, već u našem poštenumu Jačetku!

Sve to znade politička oblast a mislite, da je poduzela koji koraci proti braniteljima javnoga mira i poredka, proti širiteljima krivih vesti? Ništo! U ostalom neka znade g. poglavari, da će naši za-stupnici u državnom saboru učiniti svoju dužnost bilo to komu pravo il krivo.

Priposlano.

Budite tako dobri, gospodine urednici, uvrstite ove redke u cijenjeni Vaš list, da dokazem svetu, koliko laži i grijanju su jest dopis iz Draguća, ticići se moje osobe, tiskan kao priposlano u jezičarjoj „Istriji“ od dne 8. marta o. g. br. 790.

Nije vredno, da se obaziraju na slično izmišljotine i klevete zlobnoga čovjeka, ali istini za voju valja, da naveđem kojliko slijedi:

Infama je izmišljotina, grđna laž i kleveta, što može samo iz pokvarenoga i zlobnoga srca izći, da sam tobož ikeda komu obećao, da se neću pačati u politiku, kamo li da sam to obećanje pisemo potvrdio, kad sam pitao za župu Draguć.

Pitam vas ovim gosp. predsjedniče, gdje je i koja je ta oblast, ili po väsem „Autorită“, pred kojom sam to obećao budu ustmeno budi pismeno? Nedokažeće li toliko — želite li makar pred e. g. sudom, smatrati da vas zlobnim klevetu-kom i crniteljem tudjeg poštjenja i časti Na svjetlo da je, na dan s onim pismom, sa tom pogodbom!

Gdje vam glava, gdje pamet, da bi mogao posten covjek radi jednog mješta, radi jedne župe, žrtvovati svoju slobodu! Popitajte se malto „štor President“ i pred kojom sam to obećao budu ustmeno budi pismeno? Za Štanke pod ovim naslovom ne odgo-vara uredništvo. Op. ured.

